

NOTE 17**PENSJONSKOSTNADER, -FORPLIKTELSE OG -MIDLER**

Selskapene i konsernet har ulike pensjonsordninger organisert i pensjonskasser og forsikringsselskaper. Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger fra selskapene. Disse fastsettes på basis av aktuarberegninger eller en fast andel av den ansattes lønn. Konsernet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner.

Balanseført pensjon og forutsetninger

Millioner kroner	2011	2010 omarbeidet
Nåverdi av opptjente pensjonsforpliktelser for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	843	662
Virkelig verdi av pensjonsmidler	(445)	(383)
Faktisk netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	398	280
Nåverdi av forpliktelse for ikke-fondsbaserte ordninger	111	57
Arbeidsgiveravgift	72	47
Netto pensjonsforpliktelse i balansen (etter arbeidsgiveravgift)	581	384

Endringer i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser i løpet av året:

Pensjonsforpliktelser per 1. januar (ekskl. arbeidsgiveravgift)	718	646
Nåverdi av pensjonsopptjening	28	29
Rentekostnad	29	27
Estimatendringer	189	59
Pensjonsutbetalinger	(11)	(6)
Forpliktelser ved planendring og oppkjøp	1	(37)
Pensjonsforpliktelser per 31. desember (ekskl. arbeidsgiveravgift)	954	718

Endring i virkelig verdi av pensjonsmidler:

Virkelig verdi av pensjonsmidler per 1. januar	383	357
Forventet avkastning på pensjonsmidler	21	21
Estimatendringer	16	(29)
Totalt tilskudd	35	40
Sum utbetalinger fra fond	(10)	(6)
Virkelig verdi av pensjonsmidler per 31. desember	445	383

Bevegelse i aktuarielle gevinster og tap innregnet i utvidet resultat:

Akkumulert beløp innregnet i utvidet resultat 01.01	100	-
Innregnet i utvidet resultat i perioden	197	100
Akkumulert beløp innregnet i utvidet resultat 31.12	297	100
Utsatt skatt relatert til aktuarmessig tap innregnet i utvidet resultat	83	28
Akkumulert beløp innregnet i utvidet resultat etter skatt 31.12	214	72

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn:

	2011	2010
Diskonteringsrente	2,60%	4,00%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,10%	5,40%
Lønnsvekst	3,25%	3,75%
G-regulering	3,25%	3,75%
Årlig regulering av pensjoner, privat ordning	0,10%	1,30%
Årlig regulering av pensjoner, offentlig ordning	2,50%	2,97%

Resultateffekt pensjon

Samlede pensjonskostnader innregnet i resultatet:

Millioner kroner	2011	2010 omarbeidet
Ytelsesplaner:		
Kostnad ved inneværende periodes pensjonsopptjening	28	29
Rentekostnad	29	27
Forventet avkastning på pensjonsmidler	(21)	(21)
Amortisering av planendringer	-	(38)
Arbeidsgiveravgift	5	2
Medlemsinnskudd	(1)	(1)
Arbeidsgivers tilskudd til ikke-balanseførte ytelsesplaner i utenlandske datterselskap	28	28
Pensjonskostnad, ytelsesplaner	68	26
Tilskuddsplaner:		
Arbeidsgivers tilskudd	22	29
Sum pensjonskostnader	90	55

Totale pensjonskostnader er klassifisert som:

Lønnskostnader	82	49
Netto finansposter	8	6
Sum pensjonskostnader	90	55

Spesifikasjon pensjonsmidler

Millioner kroner	2011		2010	
Egenkapitalinstrumenter	142	32%	88	23%
Rentebærende instrumenter	285	64%	249	65%
Eiendom	4	1%	34	9%
Annet	13	3%	11	3%
Virkelig verdi av pensjonsmidler	445	100%	383	100%

Pensjoner Norge

I henhold til norsk lov om obligatorisk tjenestepensjon er det etablert avtaler om innskuddspensjon i alle norske selskaper. Konsernets obligatoriske tjenestepensjonsordninger (OTP) for de ansatte i Norge er tegnet i DNB og Storebrand.

Per 31. desember 2011 var 484 ansatte dekket gjennom ytelsesplaner fordelt i Hafslund Private pensjonskasse (86), Hafslund Offentlige pensjonskasse (307), Storebrand (8) og KLP (83). Det er 100 pensjonister pr 31. desember 2011 i ordningene, fordelt på Hafslund Private Pensjonskasse (6), Hafslund Offentlige pensjonskasse (34) og KLP (60). Det er få pensjonister relatert til ytelsesordningene i Hafslunds pensjonskasser da alle pensjonister ble overført til Hafslund ASA i forkant av børsnoteringen av Infratek ASA i desember 2007. Utover dette har konsernet innskuddsplaner. Ytelsesplanene i Hafslund konsernets to pensjonskasser som Infratek er en del av ble stengt fra 1. januar 2007. Dette innebar at pensjonskassene ble stengt for opptak av nye medlemmer. Siden januar 2007 er innskuddsplaner innført for nyansatte og ansatte som tidligere ikke var en del av en pensjonsordning i konsernets norske virksomhet.

Konsernet har i 2011 endret regnskapsprinsipp knyttet til regnskapsføring av pensjoner. Konsernet har endret fra å føre estimatavik, som skyldes endringer i aktuariemessige forutsetninger eller grunnlagsdata utover det største av 10 prosent av verdien av pensjonsmidlene eller 10 prosent av pensjonsforpliktelsene, i resultatregnskapet over en periode som tilsvarer arbeidstakernes forventete gjennomsnittlige gjenværende opptjeningstid, til å føre estimatavik som skyldes endringer i aktuariemessige forutsetninger eller grunnlagsdata over utvidet resultat etter avsetning for utsatt skatt.

Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi ved utgangen av året. Pensjonsforpliktelsene (netto nåverdi av pensjonsytelsen opptjent på balansedagen justert for framtidige lønnsøkninger) er vurdert etter beste estimat basert på forutsetninger per balansedagen. Den store økningen i pensjonsforpliktelsen i 2011 skyldes i hovedsak redusert diskonteringsrente i 2011 sammenlignet med foregående år. De aktuarielle beregningene av pensjonsforpliktelsene er utført av uavhengig aktuar. Forutsetningene for lønnsøkninger, økning i pensjonsutbetalinger og G-regulering er testet mot historiske observasjoner, inngåtte tariffavtaler og forholdet mellom enkelte forutsetninger. De demografiske forutsetningene er basert på anbefaling fra Norsk Regnskapsstiftelse.

Konsernet har i 2011 også endret klassifisering av netto pensjonskostnad i resultatregnskapet. Konsernet har endret klassifiseringen av netto pensjonskostnad som lønnskostnader til å fordele netto pensjonskostnad på lønnskostnader og netto finansposter, hvor periodens pensjonsopptjening klassifiseres som lønnskostnader og netto rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og beregnet avkastning på pensjonsmidlene klassifiseres som netto finansposter. Konsernet mener at det endrede regnskapsprinsippet gir mer relevant informasjon for brukeren av regnskapet. Se effekt av omarbeidede prinsipp på 2010-tallene under note 2.2.

Ansatte som slutter før pensjonsalder, mottar fripolise. Hafslunds pensjonskasser, hvor Infratek inngår, forvalter fripolisene som knytter seg til opptjente rettigheter i kommunale ytelsesplaner. Infratek er økonomisk forpliktet til å justere fripolisene i takt med økningen i folketrygdens grunnbeløp. Fra tidspunktet for utstedelse av fripoliser opptjent i andre ytelsesplaner, er Infratek fritatt for ytterligere forpliktelser overfor den ansatte som fripolisen gjelder for. Midler og forpliktelser verdsettes på tidspunktet for utstedelse av fripoliser og skilles ut fra pensjonsforpliktelse og midler.

Som en følge av Infrateks kjøp av Fortums entreprenørvirksomhet ble Hafslunds eierandel i Infratek ASA redusert fra 64,6 prosent til 43,3 prosent. Dette medførte at Infratek søkte om uttreden av pensjonsordning i konsernforhold vedrørende ytelsesplaner i Hafslund konsernets to pensjonskasser i 2009. Det er etablert felles pensjonskasse etter prinsippene for uavhengige foretak i Lov 2005-06-10 nr 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak m.v. (forsikringsloven) § 7-2.

Øvrige demografiske forutsetninger som er lagt til grunn ved beregningen av norske ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser er følgende; for dødelighet og uførhet benyttes livsforsikringsselskapenes tabell GAP2007. Forventet langsiktig avkastning på pensjonsmidler er basert på en estimert statsobligasjonsrente per 31. desember, justert for avkastningsforskjeller for de ulike investeringskategoriene som pensjonsmidlene er plassert i. Den forventede langsiktige avkastningen er basert på langsiktig historisk avkastning. Verdijustert avkastning på pensjonsmidlene var -0,7 prosent i 2011, tilsvarende tall for 2010 var 7,4 prosent.

Pensjonsmidlene er investert i egenkapitalinstrumenter, obligasjoner, eiendom og pengemarkedsplasseringer. Obligasjoner og pengemarkedsinstrumenter er utstedt av den norske stat, norske kommuner, finansinstitusjoner og foretak. Obligasjoner i utenlandsk valuta er valutasikret. Det er investert både i norske og utenlandske aksjer. Estimataviket er fordelt forholdsmessig mellom de enkelte aktivaklasser.

Pensjoner Sverige

Per 31. desember 2011 var det 431 "tjänstemän" ansatt i Infrateks svenske selskap med ITP (Industrins och handelsn

tilleggspension) ytelsesplan. Alle "tjänstemän" har i tillegg en ITPK innskuddsbasert plan. "Tjänstemän" med lønn over SEK 521 000 kroner kan velge alternativ ITP i valgt forsikringsselskap. 10 ansatte har av historiske grunner en alternativ ITP plan med høyere ytelse relatert til alders-, familie og sykepensjon. Infratek har kjøpt forsikring hos Alecta som forvalter og administrerer ITP pensjonsforsikringen.

343 "Kollektivänställda" har Avtalspension SAF -LO; en innskuddsplan. I tillegg kommer særskilt avgift i henhold til kollektivavtale om ekstrapensjon EIO-SEF og EIO-SEF tilsvarende 1,0 prosent av lønn. Innskuddsplanen for "Kollektivänställda" administreres av Fora.

Den ytelsesbaserte ordningen for Infrateks ansatte fungerer som en innskuddsordning for konsernet hvor årlige premier kostnadsføres løpende. Konsernet har ingen pensjonsforpliktelser utover betaling av årlige pensjonspremier. Ansatte som slutter før pensjonsalder, mottar fripolise. Fripolisene forvaltes av de selskap den ansatte har hatt pensjonsopptjening. Infratek har ingen forpliktelse etter at den ansatte har mottatt en fripolise.

Pensjoner Finland

Alle selskap i Finland er forpliktet til å tegne obligatorisk tjenestepensjon for sine ansatte. De ansatte i Finland er omfattet av en obligatorisk tjenstepensjonsordning som er innskuddsbasert. Denne ordningen er forsikret i forsikringsselskapet Varma Pension Insurance Company

59 ansatte i det finske datterselskapet hadde tidligere, før selskapet ble kjøpt av Infratek, en ytelsesbasert tilleggspensjon i Fortum Pension Foundation. Denne ytelsesbaserte ordningen sikret en definert pensjon for disse ansatte dersom den obligatoriske ordningen ikke dekket dette beløpet. Når Infratek Finland Oy ble kjøpt av Infratek ble denne ytelsesbaserte avtalen erstattet med en supplerende pensjonsavtale i forsikringsselskapet Mandatum Life i Finland. Denne supplerende pensjonsavtalen blir finansiert gjennom årlige pensjonspremier for å dekke medlemmenes opptjente pensjonsytelser. Premiene blir betalt av Infratek Finland Oy. Den årlige premien dekker de forventede kostnadene knyttet til den supplerende pensjonsordningen og ingen ytterligere forpliktelser er knyttet til selskapet.

For disse 59 ansatte eksisterer det også en betinget forpliktelse ved eventuell oppsigelse initiert fra selskapets side. For nærmere informasjon om denne betingede forpliktelsen, se note 28.